Է. ՏԱՐԻ 1841 — ԹՈՒՄԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 25 ՄԵՀԵԿԱՆ 4382 — Հ. Տ. 3 ՄԱՐՏ 1890 — Ն. Տ. 15 ՄԱՐՏ 1890 — ՀԻՃՐ. 23 ՐԵՃԻՊ 1307 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԴՐԱՄ ԴԻՏԱԿՑԻՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՈՒԵԼՔԻ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آروملق غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԻՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարի	160
» » Վեցամսեայ	80
» » Երեքամսեայ	40
Դուրսը » Տարի	200
» » Վեցամսեայ	100
Օտար երկիրներու տարի	56
» » Վեցամսեայ »	28

Դուրս գրուած յրագրոց համար նամակ ղրկելիք Տնօրէնութեան գրել է Խմբագրութեան գրուած նամակ կամ գրութիւն եւ յայտարարութիւն

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՌ ՆԱՄԱԿԱԳԻՐՍ

Լրագրոյս նամակ ղրկողներէն կը խնդրենք որ ըստ կարելւոյն հակիրճ և ամփոփ գրեն, իրենց պատմած դէպքերուն վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւններ միայն հաղորդեն, առանց չափազանցութեան և առանց երկար խորհրդածութեանց, խմբագրութեանս և հասարակութեան թողլով խորհրդածելու հոգն, և մանաւանդ զգուշանան սովորական դէպքերու մանրապատում նկարագրութիւններէ։

Այս առթիւ մեր թղթակցաց կը յիշեցնենք ազգային և տեղական առօրեայ եղելութիւններէ զատ իրենց գաւառաց առեւտրական ու արհեստական դէպքերուն և ընդհանրապէս տնտեսական ու ընկերական պայմաններուն վրայ գրելու աւագ կարեւորութիւնն։

Այս կարգի խնամեալ աշխատասիրութիւններ և ճշգրիտ ծանօթութիւններ սիրով կ'ընդունինք ու կը հրատարակենք միշտ։

Կուսակցական վիճաբանութիւններ և անձնական յարձակումներ պարունակող նամակը սկզբամբ չեն ընդունուիր։

Մեղ նամակ կամ յօդուած ղրկողներէն կը խնդրենք նաեւ որ թղթին միայն մէկ երեսին վրայ գրելու բարեհաճութիւնն ունենան։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 3 ՄԱՐՏ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԱՍՊԵՏ ՋՈՒՆԴԻ

Ազգային բարենպատակ հիմնարկութեանց վրայ հատ մ'ալ կ'աւելնայ, չնորհիւ կրթասէր հոգածութեան Ազնուափայլ Ասպետ Ջունդի և իւր հանգուցեալ Տիկնոջ։

Ժամանակէ մ'ի վեր կը զրուցուէր թէ Ասպետ Ջունդ կտակ մը շինած է, որով իւր գրէթէ բովանդակ հարստութիւնն ազգային հանրօգուտ հաստատութեան մը կամ ձեռնարկութեան մը կը յատկացնէ։

Այսպիսի կտակի մը վրայ խօսելու համար դեռ շատ կանուխ էր, այնպիսի բնական պատճառներով զորս աւելորդ իսկ է բացատրել։ Բայց քանի որ հասարակութեան բարեմիտ հետաքրքրութիւնը բերնէ բերան շատ մը թիւր և թերի զրոյցներ յառաջ բերած է, և այս զրոյցներն ալ՝ իրենց կարգին՝ մին քան զմիւսն աւելի թիւր մեկնութիւններ և ենթադրութիւններ արտադրած են, վաւերական աղբիւրէ քաղուած տեղեկութիւն մը հաղորդելով մեր ընթերցողաց՝ կ'ուզենք դոհացում տալ հանրային հետաքրքրութեան, որչափ հնար է արդի պարագայից մէջ։

Ասպետ Ջունդ, համամտութեամբ իւր Տիկնոջ, իւր անունը կրող Հիմնարկութիւն մ'ըրած է (Fondation Chevalier Czunt), որոյ նպատակն է հայազգի աղքատիկ ուշիմ պատանիներ և երիտասարդներ եւրոպեան Համալսարաններ և բարձրագոյն վարժարաններ ղրկել մէկ մէկ մասնագիտութիւն ուսնելու, (ինչպէս աստուածաբանութիւն, մանկավարժութիւն, երկրագործութիւն իւր զանազան ճիւղերով, բժշկութիւն, փաստաբանութիւն, գեղարուեստ իւր ճիւղերով, ճարտարագիտութիւն կամ ճարտարապետութիւն, այլովքն հանդերձ,) ըստ իրենց բնական միտման և ըստ պահանջման ժամանակին։ Ջունդեան սանուն, տարեկան 2,000 ֆր. ընդունելով, մինչեւ հինգ տարի պիտի հոգացուին հիմնադրին թողած դրամագլխոյն շահով, եթէ արժանավայել կերպիւ յառաջ տանին իրենց ընտրած ճիւղին վերաբերեալ ուսումներն, ապա թէ ոչ՝ ետ պիտի կանչուին և նորեր պիտի ընտրուին։ Ուսումնարան մանագէտներուն տեղ նորեր պիտի նշակուին։ Պատրիարքարանը պիտի կատարէ ընտրութիւնները՝ հրապարակային մրցմամբ։ Ջունդեան սանուց մին Ասորիոյ և մին Հունգարիոյ հպատակներէն պիտի առնուին, Հայ Եկեղեցւոյ անդամ, հայախօս և ազգային պատմութեան տեղեակ լինելու պայմանաւ, և այս երկուց սանուց ընտրութիւնը Մայրաքաղաքիս աւստրեմնճառական հիւպատոսարանը պիտի կատարէ։

Հիմնարկութեան նիւթական մատակարարութիւնն աւստրեմնճառական կառավարութեան կը պատկանի, կարգ մը պայմաններով որք նշանակուած են Հիմնարկութիւնը վաւերացնող և նուիրագործող Կանոնագրոյն մէջ։ Ազնուափայլ Ասպետն աւստրեմնճառական հպատակ գոլով, իւր ծրագրած հաստատութիւն վաւերացուցուած է Աւստրիոյ և Հունգարիոյ կառավարութեանց կողմէ, ինչ ինչ ձեւական բարեփոխութեամբք, որոց վրայ տակաւին բանակցութիւն կը կատարուի ընդ մէջ հիմնադրին և յիշեալ կառավարութեանց։ Աւելորդ չէ բացատրել որ թէպէտ Հապսպուրկեան Տէրութիւնն իւր երկուց մասանց համար միանգամայն արտաքին, պատերազմական և ելմտական գործոց հասարակային նախարարութիւններ (Ministères communs) ունի, բայց կրթական և կրօնական գործոց մասին Տէրութեան երկոքին հատուածք անջատ և անկախ են իրարմէ։ Հետեւապէս, Ջունդեան Հիմնարկութեան վաւերացումն ևս Վիեննայի և Փէշթայի կրթական եւ կրօնական նախարարութեանց կողմէ առանձինն կը կատարուի։ Վաւերացեալ Կանոնագրին հինգ օրինակ պատրաստուելով, մէկ մէկ օրինակ պիտի գանուի Աւստրիոյ կրթական և կրօնական նախարարութեան, Հունգարիոյ կրթական և կրօնական նախարարութեան, Կ. Պոլսոյ աւստրեմնճառական հիւպատոսարանին և Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքարանին քով, և մէկ օրինակն ալ հիմնադրին կամ անոր նշանակելիք լիազօր խնամակալին քով։

Աւստրեան օրինօք, հիմնարկութիւն մը իրրեւ բարոյական անձնաւորութիւն օրինական դոյութիւն ունենալու համար պէտք է որ իրեն յատկացեալ դրամագլուխ մը գտնուի։ Իւր մտադրած Հիմնարկութեան օրինական դոյութիւն և անդառնալի հանգամանք մը տալու համար, Ասպետ Ջունդ 60,000 ֆր. յանձնած է այժմէն, յայտարարելով թէ իւր Կտակաւ ալ իւր հարստութեան մեծագոյն մասն այս Հիմնարկութեան կը թողու։ Ջունդեան Հիմնարկութեան դրամագլուխը պիտի շահագործուի աւստրեան առաջնակարգ դրամատան մը մէջ, կամ աւստրեան պետական արժեթղթով։ Բայց սաներու ընտրութիւնը պիտի սկսի յետ մահու հիմնադրին։ Սակայն Կտակաւ կ'անուանէ առաջին լիազօր խնամակալն, որ Հիմնարկութեան նիւթական մատակարարութիւնը պիտի ունենայ ի ձեռին, աւստրեամնճառ հիւպատոսարանին ամեն տարի հաշիւ ներկայացնելու պարտաւորութեամբ։ Առաջին խնամակալին մահէն ետքն, յաջորդները պիտի ընտրուին նոյն հիւպատոսարանին կողմէ։ պատուաւոր դիրքի վայելող վստահելի անձնաւորութեանց մէջէն, և խնամակալութեան ծախքն, որոշեալ չափով մ., նոյն դրամագլխին հասոյթով պիտի հոգացուի։ Սաներու թիւն համեմատական պիտի լինի դրամագլխոյ հասոյթին, և հասոյթին այն մասն որ տարեկան 2,000 ֆր.է պակաս դրամնուի՝ դրամագլխոյն վրայ պիտի բարդուի։

Հիմնադիրն ո՛և է պայման կամ պարտաւորութիւն չի դներ իւր սանուց վրայ, բայց կը յուսայ որ Ազգին օգտակար անդամներ պիտի լինին, իրենց ստացած հմտութիւններէն բաժին պիտի հանեն իրենց Ազգին, և օրինակելի վարքով ու բարքով և հանրօգուտ ծառայութեամբք պատիւ պիտի բերեն իրենց «հօր» յիշատակին։ որովհետեւ Ազնուափայլ Ասպետն, որ զաւակ չունի, իւր ապագայ սաները կը նկատէ իրրեւ իւր իսկ «զաւակներն», անոնց բարեկեցութեան համար մտածած է քանի տարիէ ի վեր, և անոնց բարեկեցութիւնը կէտ նպատակի պիտի ունենայ այսուհետեւ ալ, մահէն ետքն ալ։ Այսպիսի փափաք մը, Կտակի մը մէջ արտայայտուած իրրեւ բարերարին վերջին կամքն, անշուշտ ո՛և օրինական պայմանէ աւելի պիտի ազդէ ապագայ Ջունդեան սանուց վրայ, որք՝ պարտիրարար եւրոպեան Համալսարաններէ վերադառնալով ի ծոց հայ ժողովրդեան՝ իրենց հետ պիտի բերեն ոչ միայն եւրոպեան հմտութիւն, այլ և իրենց Ազգին օգտակար լինելու ջերմ բաղձանք, ըստ օրինակի իրենց բարերարին։

Ընտրելիք պիտի ընդունուին անխտիր ամեն երկիրներէ, Կ. Պոլսէ, գաւառներէն և արտասահմանէն, բաւական է որ Հայ եկեղեցւոյ անդամ և գովելի վարուք տէր լինին, իրենց անձնական կամ ընտանեկան ծախիւք բարձրագոյն ուսումներ ստանալու միջոց չունենան, և պահանջելի միջնակարգ ուսմանց վրայ յաջող քննութիւն անցուցեն։

Իւր ամուսնոյն հետ նոյն գովելի մտածութիւնը, նոյն ծնողական հոգածութիւնն ունեցած է նաեւ ողբացեալ Տիկին Ջունդ, որ այս օրերս բացուած իւր Կտակաւ կը յայտնէ թէ երկար ժամանակէ ի վեր կը խորհէր Ջունդեան Հիմնարկութեան վրայ, և թէ՝ իւր անձնական հարստութեան և թէ իւր ամուսնոյն հարստութեան մեծագոյն մասը կը թողու նոյն Հիմնարկութեան, եթէ երկոքիւրեանց ամուսնէն ետքը փափաքի, սա միակ պայմանաւ որ ընտրելի սաներէն մին իւր սեռէն լինի, այլ՝ եթէ հայ օրիորդ մը փափաքի եւրոպեան Համալսարանի կամ բարձրագոյն վարժարանի մը մէջ մասնագիտութեան մը հետեւիլ և գոհացուցիչ քննութիւն անցուցեր, Ջունդեան Հիմնարկութենէն թոշակ մ'ալ անոր կտրուի, կանոնական պայմանաց համեմատ։ Այս Կտակէն ետ կ'երեւի թէ Ասպետն ինքն ալ իւր Կտակը նոյն ի [illegible] գրուած է այսինքն՝ եթէ Տիկին Ջունդ իրմէ առաջ փոխուի, թէ՝ իւր անձնական և թէ իւր կնոջ հարստութիւնը ծրագրեալ Հիմնարկութեան կը թողու։

Այսպէս, Ազնուափայլ Ասպետն ո՛չ միայն յոյժ օգտակար գաղափար մը յղացած է, որով հայ բարերարաց կարգին մէջ երեւելի դիրք մը պիտի բռնէ, ո՛չ միայն նոյն գաղափարին իրագործման յատկացուցած է պարկեշտ կեանքի մը բովանդակ գործունէութեան նիւթական ադիւնքն, այլ և նոյն նպատակին գործադրութիւնը ճշնդիենապէս ապահովելու համար օրինական և պետական ամեն զգուշութիւններ երկարժամանակեայ կանխահոգ մտադրութեամբ ի գործ դրած է։ Այս բարեգործութեան թէ՝ խորհրդով և թէ արդեամբ մասնակից է Ազնուափայլ Ասպետուհին Ջունդ, որ եթէ ի կենդանութեան իւր գովելի գործոց երեւելի դիրք մը բռնած է բարձր դասու հայ իգական սեռին մէջ, իւր կը տակաւ աւելի՛ եւս սիրելի յիշատակ մը կը թողու, և ճշմարտապէս հայ բարերարուհի մ'ը կը հանդիսանայ։

Կը յուսանք որ Ջունդեան Հիմնարկութիւնը գործնական օրինակ մը կը լինի անգաւակ կամ ամուրի մեծատանց համար մանաւանդ, որք իրենց անունն Ազգին մէջ յաւերժացնելու համար տարուագ մը չունենալով, իրենց հիմնելիք մէկ մէկ հաստատութեան չնորհիւ կրնան անջինջ յիշատակ մը թողուլ ի շարս հայ բարերարաց։ Ազգն այս կարգի հաստատներէ ո՛րչափ ևս բարիքներ ակնկալէ իրենց կենդանութեան միջոցին՝ աւելի՛ մեծ բաներ կ'ակնկալէ իրենց մահէն ետքը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ

Պ. Թիսայի հրաժարումն օրուան մեծ դէպքն է։ Աւստրիա Հունգարիա Օտար լրագրերն անդամ կը հաստատեն թէ այս դէպք Եւրոպիոյ միջազգային կացութեան նկատմամբ ևս կարեւորութենէ զուրկ չէ։ Պ. Թիսա, Մաճառաց ազատական կուսակցութեան պետը, տասն և հինգ տարիներ անընդհատ կառավարեց երկիրն, և այժմ խնդիր է թէ իշխանութիւնը դարձեալ Ազատականաց ձեռքը պիտի մնայ թէ Պահպանողականաց անցնի։

—Ֆրանց Եոզէֆ Կայսրն կ'երեւի թէ ներքին ծանր դժուարութիւններ կը դուշակէ, իրրեւ հետեւանք Պ. Թիսայի հրաժարման, որովհետեւ մարտ 8ին իւր քաջառողջ վիճակին առթիւ ընդակցողներու պատասխանելով, Ն. Վեհափառութիւն բրած է. «Ա.յո՛, ազէկ եմ. բայց կ'փափնամ որ դէպքերն ի մտաց շատ պիտի յոգնեցնեն զիս և առողջութիւնս խանգարեն»։

—Պ. Թիսա, 15 տարիէ հետէ Փէշթայի Նախարարապետական պաշտօնաւոր բնակարան չունէր Հունգարիոյ մայրաքաղաքին մէջ։ Ուստի, տուն մը վարձեց և երեկուներէ ի վեր թողուց կառավարական պաշտօնարանն։

—Աւստրիոյ ազատական լրագիրք ցաւ կը յայտնեն Հունգարիոյ ազատական կուսակցութեան արդի կացութեան համար։ Զեհ լրագիրք բացարձակ անտարբերութիւն կը ցուցնեն, որովհետեւ՝ կ'ըսեն՝ Հունգարիոյ նախարարապետն ո՛վ ոք լինի՝ պաւ ցեղերուն նկատմամբ համակրանք տածող մէկը պիտի չլինի։

—Պ. Թիսա ըսաւ թ-չէի թղթակցին թէ ի վաղուց ատադրած էր հրաժարիլ, բայց վերջերս ընդդիմադիր կուսակցութեան բուռն յարձակմունք հարկադրեցին զինք շարունակել իւր պաշտօն։ Բայց Պ. Թիսա վստահ է թէ ազատական կուսակցութիւնն իշխանութեան վրայ պիտի մնայ, և չի վախնար որ կզերազանցուի կամ աւտոնոմական յանձնաժողովի մը պատահի Հունգարիոյ մէջ։ Արտաքին քաղաքականութեան մասին Պ. Թիսա գործոց գլուխը գտնուի թէ ոչ, Մաճառք չպիտի գատուին Երրեակ Նիզակակցութենէն։

ՊԱԼՔԱՆԵՆՆ ԴԷՊԵՐ

Ներպիոյ մէջ, Պետական Խորհուրդն, ըստ նոր Սահմանագրութեան, շատ կարեւոր դիրք մը պիտի ունենայ, Պիտի պատրաստէ կամ վերաքննէ Աքուփչինային (Խորհրդարանին) մատուցանելի ծրագրերը, դատական վարչութեան վերաբերեալ խնդրոց մէջ վճռական ձայն պիտի ունենայ, և պիտի կատարէ Վերաքննիչ և Վճռաբեկ Ատենից ընտրութիւնն։ 16 անդամէ բաղկացեալ պիտի լինի, որոց կէսը Վեհապետին, կէսն ալ Աքուփչինային կողմէ ընտրուած։ Արդ, այս անդամք ո՞ր կուսակցութենէն պէտք էր ընտրուէին։ Խնդիր մ'էր այս, որ ընդ երկար միտքերն յուզեց։ Խնամապետ Պ. Ռիսթիչ, որ Աւստրիոյ յարեալ Միլան թագաւորին օրով Ռուսիոյ անձնուէր կը համարուէր, Միլան թագաւորին հրաժարումէն ի վեր Աւստրիոյ կուսակից կը նկատուի, այսինքն՝ դրացի հզօր Տէրութեան հետ բարեկամաբար վարուելու գաղափարն ունի, և ուզեց որ բոլորովին հակաստրեան տարրերէ չկազմուի Պետական Խորհուրդը։ Վերջապէս, իրաւախոհութիւն մ'եղաւ, որուն համեմատ 16 անդամից 10ն արմատական կամ ռուսասէր կուսակցութեան կը պատկանին, 5ը Ռիսթիչեան ազատական կուսակցութեան, և մին չեզոք է։ Վիեննայի լրագիրք այս ընտրութիւնը Ռուսիոյ համար յաղթանակ մը կը նկատեն, և շատ դժգոհ են։

—Պ. Փաշիչ, արմատական ժողովրդական ատենապետն Աքուփչինայի, որ Չերմ հանրակրթանօք ընդունուեցաւ ի Փեթերսպուրկ, Սլաւական Բարեսիրական Ընկերութեան նստին ներկայ գտնուելով, բանախօսութիւն մ'ըրաւ, և բաւ ի մէջ այլոց։ «Ուրախ եմ որ պատեհութիւն կը ներկայանայ ինձ՝ ուսումնասիրելու, ինչպէս ասուած է, ինչպէս ուրոյնաբար՝ ուսումնասիրելու իւր թարգմած արեան համար։ Սերպ ժողովուրդն և ռուս ժողովուրդը միացեալ են արեան և զգացման նուիրական կապերով։ Սերպ ժողովուրդը ռուս ժողովրդեան հաւատարիմ բարեկամն եղած է և պիտի լինի միշտ։ Ոչ ոք պիտի կրնայ բաժնել եղբայրս ազգերը»։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ֆրանսայի Երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ գը-ղի կամ գործաւորական հագուստի խնդիր մը կայ։ Վերջին ընդհանուր ընտրութեանց մէջ Պ. Թիվրիէ ընկերվարական կամ գործաւորական ընտրելին խօսք տուաւ զինք ընտրող գործաւորներուն որ եթէ երեսփոխան լինի՝ իւր ամենօրեայ գը-ղով պիտի երթայ բաղի երեսփոխանաց մէջ։ Այնպէս ալ բրաւ։ Պոնափարթեան մեծահարուստ երեսփոխան Պ. Պոարի ս'Ասոն այս օրերս իւր Վանտէցի գեղջուկ ընտրողներէն մին բերաւ ժողովի որպէս ունկնդիր՝ իւր հասարակ գը-ղով։ Բարապանք ապշեցան ունկնդրաց մէջ տեսնելով այսպիսի հասարակ հագուստով մէկը, զոր դուրս հանեցին, ժողովական պաշտօնէից կարծիքն առնելու։

Ժիլէթ կը դառնայ մօրը քով որ ժըպտելով կընդունի զնա, առանց նշմարելու թէ որքան գունատ, որքան ընկճեալ է աղջիկը եւ աչքերը որքան կարմրցած են։

—Երջանիկ ես, զաւակս։

—Ո՛չ, այո՛, մայր իմ, չափազանց երջանիկ։

—Պ. Վիլլատոն սաստիկ սիրահարուած է երեւոյթ ունէր, դիտեցի՞ր։

—Հապա ե՛ւ, մայր իմ, այնքա՛ն կը սիրեմ զինքը։

—Ուրեմն որքան աւելի կանուխ կարգենք զայն, այնքա՛ն լաւ կըլլայ։

—Այո՛, մայրիկ։

Եւ Ժիլէթ աչքը գրքին վրայ խոնարհեցուց շուտ մը, որպէս զի մայրը չտեսնէ իր տխուր նայուածքը։

Բ

ՇԱՆԴԿԲԼԷԻ ՇՈՒՐՋը

Տոքթոր Ռիսնօտիէի անպարտ արձակումն յուսահատութեան մատնած էր վէպիս անձանց միւսն։ Այդ անձը Մարէսքօն էր։

Մարէսքօ այնքա՛ն մեծ յոյսեր դրած էր փոքրիկ Ֆալոյի վկայութեան վրայ, որ կը համապատասխանէր հարցաքննութեան մէջ երեւան եկած բոլոր նշաններուն, որ ապահով էր թէ բժշկը պատուաւոր կերպով չպիտի ազատէր իւր վրայ ծանրացնող ամբաստանութենէն։

(Շարունակ.)

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՄՈՆ ՁՈՒՐՈՒՐԴ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անտրէ վախնալով որ հիւանդը չի յոգնեցուն, մեկնեցաւ։ Ժիլէթ ընկերացաւ նմա։ Անոր հետ վար իջաւ, բայց երիտասարդին դուրս ելլելու պահուն, ձեռքէն բռնելով։

—Կեցէ՛ք, ըսաւ, ձեզի ըսելիք ունիմ։ Տարօրինակ կորովով մը խօսած էր։

Անդաստակին մտ գտնուած փոքրիկ գահլիճին դուռը բացաւ —նոյն այն գահլիճն ուր ատենօք Վիլլատոն կոմսն, հայրը, բժշկին սպասած էր զոր մենամարտի հրաւիրած էր։ Նոյն այն խուցն ուր Անտրէ եկած էր Ռիզնօտիէի աղջկան ձեռքը խնդրել։

Երբ ներս մտան, դուռը փակեց։

Եւ այնտեղ, փոխանակ խօսելու, թիկ նաֆթուի մը վրայ ինկաւ յանկարծ ու փղձկեցաւ։

—Տէ՛ր Աստուած, ի՞նչ ունիս, Ժիլէթ։ Եւ որովհետեւ չէր պատասխաներ, երիտասարդը ծնրադրեց ու բռնեց անոր ձեռները զորս գգուեց մեղմիւ։

—Խնդրեմ, Ժիլէթ, յայտնէ՛ ինձ այդ վշտիդ պատճառը։ Կը շարչարես զիս։

Մանկամարդ աղջիկը բուռն ճիգ մ'ըրաւ ինքն իր վրայ։

—Մօրս առջեւ քեզ ըսած բոլոր խօսքերս մոռցի՛ր, Անտրէ...

—Ուրեմն ալ չե՞ս սիրեր զիս, ընդմիջեց երիտասարդն յուսահատաբար։

—Իմ բոլոր ըսածներէս սա միայն յիշէ։ Կը սիրեմ զքեզ եւ զքեզ միայն պիտի սիրեմ։

Սիրտն հանգստանալով, երիտասարդն յարեց ժպտելով։

—Բայց ես ալ ուրիշ բան չեմ խնդրեր։

Ժիլէթ գլուխն որորեց։

—Մի՞թէ չե՞ս հաւնիր։

—Ի՞նչ կայ։

Ժիլէթ վերտին սկսաւ լալ, աւելի սաստիկ կերպով։ Կը հեծկլտար։

Անտրէ, գուշակելով թէ դժբաղդութիւն մը կար այս ամենուն մէջ, չհամարձակեցաւ հարցափորձ ընել։

—Անտրէ՛, չատ վիշտ պիտի պատճառեմ քեզ։ Խոստացիր որ պիտի ներես։

—Կը խոստանամ։

—Ես չեմ կրնար քու կինդ ըլլալ։

—Դո՞ւն, Ժիլէթ, եւ ինչո՞ւ համար։ Զէ՞ մի որ կը սիրես զիս եւ հայրդ կը հաւանի մեր ամուսնութեան։ Ուրիշ կրնայ գալ արգելքը։ Ո՞վ է մեր երջանկութեան հակառակորդը։ Խօսէ՛, Ժիլէթ, խօսէ՛։

Բայց մանկամարդ աղջիկը կը կրկնէր։ իր հեծեծանայ մէջտեղ։

—Ես չեմ կրնար քու կինդ ըլլալ։

Անտրէ լուութեամբ սպասեց որ Ժիլէթ քիչ մը հանդարտի։

Երբ տեսաւ որ անոր հեծկլտանքը նուազ բուռն, նուազ ցաւագին էին, եւ արցունքներն առաջուան չափ առատօրէն չէին հոսեր։

—Միտքդ բացատրէ՛, Ժիլէթ։

Խեղճ աղջիկը բուռն անձկութեան մը մատնուած էր։ Գահ մը առաջ, մօրը առջեւ, չէր համարձակած ձայն հանել։ Եւ հիմա, Անտրէի առջեւ ալ չէր համարձակեր խօսիլ։

Եւ սակայն պարտաւորուած էր ամեն բան ըսել անոր։

Իր պարկեշտ աղջիկն պարտականութիւնը կը պահանջէր զայն։

Կարելի չէր որ ինք այլ եւս մտքէն անցուներ այդ ազնիւ երիտասարդին կինն ըլլալ։ Ի՞նք, մարդասպա՞նի մը աղջիկը։

Ցորքան խեղճին հօրը վրայ էր, գանիկայ փրկելու վրայ, կրնար ամեն բան փորձել անոր ամեղութեանը հաւատացնելու համար։

Այժմ որ Ռիզնօտիէ ազատուած էր, այլ եւս չէր կրնար դիմանալ։

Մինեւնոյն հնարքով, մայրն ալ ազատ մը ազատած էր։

Բայց հիմայ կացութիւնը փոխուած էր։ Փաստաբանը խաբած էր, անոր առջեւ կեղծելով թէ բժշկին անմեղութեանը կը հաւատայ։ բայց չէր կրնար խաբել մարդը, նշանածը, սիրահարը որ կուզէր զինքն իր ընտանեաց մէջ մտցունել։

Մօրը կեանքը, բժշկին նկատմամբ ունեցած կարեկցութեան ու գորովոյ մնացորդ մը՝ ստել տուած էին իրեն։

Իր պատիւն և իր սէրը կը հարկադրէին զինքը խօսելու։

—Ես չեմ կրնար քու կինդ ըլլալ։ Անտրէ, վասն զի դուն չես կրնար ամուսնանալ Վիրժինի լաթուշն սպանող մարդուն աղջկան հետ։

—Ի՞նչ կ'ըսես։

Եւ խորտակելու ատիճան կը սեղմէ Ժիլէթի փափկիկ ձեռները։ Այնպէս կը թուի իրեն թէ սխալ լսած է։ Սոսկումէն կը դողայ։

—Լսածս ճշմարտութիւն էր, կը պատասխանէ Ժիլէթ։

Այն ատեն, երիտասարդն՝ ընկճեալ՝ աթոռի մը վրայ կ'իյնայ։ երեսը ձեռացը մէջ ծածկելով։

Հիմակ, ինքն է լացողը։

Եւ Ժիլէթ, իր կարգին, անոր առջեւ ծնրադիր, ներում կը հայցէ ու կ'ուզէ մխիթարել զանիկայ։

Բայց տակաւին կը փորձէ չհաւատալ։

Կ'ուզէ որ Ժիլէթ մանրամասնութիւններ հաղորդէ իրեն։

Այն ատեն. դառն անձկութեան մը մէջ. մանկամարդ աղջիկը կը պատմէ նմա ինչ որ գիտէ, ինչ որ տեսած է, ինչ որ լսած է։

Կ'ըսէ թէ հարկ էր իր մայրը փրկել, և թէ հօրը մեղադրութեանը վրայ վստահ ելլալով հանդերձ, չէ ուզած Ռնոբէի վստահութիւնն անոր զօրութեան կէսն էր։

Անտրէ մտիկ կ'ընէ։

Կը կարծէ թէ երազ մը, ցնորք մը կը պատմուի իրեն։

Կը տարակուսի արթուն ելլալուն վրայ։ Այս յայտնութիւն կը խորտակէ զինքը։ Եւ ամեն ինչ կը կործանի յիշէն, իր շուրջը, կեանքն, հաւատքն, երջանկութիւնն, յոյսերը, սէրը՝։

—Այսպէս ուրեմն, կ'ըսէ՝ երկար լռութենէ մը յետոյ, տարակոյս մը չի՞ ծագիր մտքիդ մէջ։ Համոզուա՞ծ ես թէ հայրդ յանցաւոր է։

Ժիլէթ երկու անգամ գլուխը կը խոնարհեցնէ ի նշան հաւանութեան։ Պատասխանելու քաջութիւնը չունի։

Երիտասարդը ոտքի կ'ելլէ։ Ժիլէթ բազուկներն անոր կը կարկառէ սրտեռանգն։ Անտրէ կը պատրաստուի մեկնիլ։ Եւ այլ եւս զիրար չպիտի տեսնեն բնաւ։ Ամեն բան վերջացած է անոնց միջեւ։

—Անտրէ՛։

—Ժիլէ՛թ։

Իրարու գիրկն կը նետուին։ Ցիմարութիւն մը կը պատէ անոնց ուղեղն, այնքա՛ն գրգռուած են վշտէ եւ յուսահատութենէ։

Բայց Անտրէ ինքզինքը կ'ազատէ Ժիլէթի թեւերուն մէջէն։

—Մնաս բարով, կըսէ, մնաս բարով, Ժիլէ՛թ։ Եթէ ալ չեմ կրնար յուսալ թէ օրին մէկը կրնս պիտի ըլլաս, գէթ աշխարհի մէջ ոչ մէկ բան կրնայ զիս արգելուլ զքեզ միշտ սիրելէ։

Ու կը հեռանայ, կը փախչի արտասուելէ։

Ժիլէթ կը դառնայ մօրը քով որ ժըպտելով կընդունի զնա, առանց նշմարելու թէ որքան գունատ, որքա՛ն ընկճեալ է աղջիկը եւ աչքերը որքան կարմրցած են։

—Երջանիկ ես, զաւակս։

—Ո՛չ, այո՛, մայր իմ, չափազանց երջանիկ։

—Պ. Վիլլատոն սաստիկ սիրահարուած է երեւոյթ ունէր, դիտեցի՞ր։

—Հապա ե՛ւ, մայր իմ, այնքա՛ն կը սիրեմ զինքը։

—Ուրեմն որքան աւելի կանուխ կարգենք զայն, այնքա՛ն լաւ կըլլայ։

—Այո՛, մայրիկ։

Եւ Ժիլէթ աչքը գրքին վրայ խոնարհեցուց շուտ մը, որպէս զի մայրը չտեսնէ իր տխուր նայուածքը։

նել յետոյ։ Զայս տեսնելով, Պ. Պօտրի տ'Ալսոն բողոքեց ժողովոյն, և ըսաւ որ եթէ կանխաւ գիտնար, իւր հագուստը գիւղացւոյն կուտար և ինք անոր գլուխը կը հագնէր ու կը բազմէր Պ. Թիվրիէի Նման։ Ատենապետ Պ. Ֆլոքէ որոշեց թէ ինչպէս երեսփոխանք, ունկնդիրք եւս արտօնեալ են գործաւորական զգեստով ներկայանալու, և գիւղացին վերստին ընդունուեցաւ։

—Փարիզի լրագիրք կը շարունակեն ջերմապէս վիճաբանել Ցահովէի խնդրոյն վրայ։ Խնդիր է թէ Ցահովէի թագաւորն անպատիժ թողուի, թը բանսացիք այլ եւս անկարող պիտի լինին գործ ընելու Ափրիկէի այն կողմանց եզերաց վրայ, և յուսալից գաղթականութիւն մը յամրութիւն պիտի մատնուի։ Բայց այս նկատման դէմ արկածալից ձեռնարկութեան մը մէջ չմխուելը ո՛չնուազ կարեւոր նկատու

եակ ա կմբոց մէջ զրոյց կը պտըտի թէ Պ. տը Ֆրէյսինէ վաղը պիտի կոչուի Պ. Քառնոյի քով, որ նմա պիտի յանձնէ նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

Փարիզ, 14 մարտ

Կը կարծուի թէ նոր նախարապետը պիտի լինի Պ. տը Ֆրէսինէ, և նոր նախարարութեան պիտի անդամակցին Պ. Քոնսթան և Պ. Ռիպօ։ Թովային նախարար Պ. Պարպէյ, երկրագործական նախարար Պ. Ֆայ և կրթական նախարար Պ. Ֆայիէռ պիտի մնան իրենց պաշտօնին վրայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 4 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԴՐՈՅ

ամիս Լոնդրայի վրայ (Պանքայի)		110
8 » » »	(վճարելոյն)	109 5/8
3 » Բարիզի »	(պանքայի)	22 90
3 » » »	(վճարելոյն)	22 97 1/2

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մէյսաֆ. Ի. Պերթ		20 15
Գոցուած ելքի վերջը	»	20 15
Բերայի մէջ	»	20 15 1/2
Առաւօտեան բացուելու	»	20 16
Կէս օրին	»	20 15

ԻՍԹԻԴՐԱՋԸ ՏՈՒԹԻԼԻ

Երէկ երեկոյ		48 36
Այս առաւօտ		48 36
Կէս օրին		48 36

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Փոխառութիւն	Ա. Պերթ	49 30
»	Բ. »	24 30
»	Գ. »	20 23

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՈՎ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լ.		4 28
Գրեսի ժէնէրալ	Օսմ.	»	8 26
Պանք տը Գոնտ	»	»	7 18
Ոսմ. Շանմի և վարէօր	»	»	4 34
Թրամուէյ	»	»	480
Բանքի երկաթուղի		Ֆր.	74 7/8
Օպլիկոսթ տը Բրիսիրիթ		»	— —
Բանքաթուղի Լավրիսմ		Գ. Կ.	118

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 14 Մարտ, ժամ 4 վայր. 5 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	88 65
» » 4 1/2 %	105 85
Օսմանեան քոնսոլիտէ Պերի Դ.	18 25
Օսմանեան երկաթուղի	75
» Բէժիի բանքաթուղի	536 25(*.)
Պանք Օթոման	542 87 1/2
Գրեսի Լիոնէ	726 25
Իտալական Ռանթ 5 %	92 55
Հելլենական 5 %	481 25[*.]
Բրիսիրիթ Թիւրք	487 50
Եգիպտական միացեալ	480
Պանք տը Բարի	79 25
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	426 25
Ռուէիի ջրանցք	2317 50
Սպանիական արտաքին	73 9/16
Զէք Լոնդրայի վրայ	25 24

Լոնդոն, 14 Մարտ, ժամ— վայր — երեկոյ

Անգլ. քսոլիտէ	97 7/16
Օսմ. » Պերի Դ.	18 3/16
» » » Ա.	40 3/4
» » » Բ.	24 3/4
» » » Գ.	18 1/4
Փոխառութիւն 1877	102 3/4
Պանք Օթոման	11 9/16
Եգիպտական միացեալ (իսնիֆիէ)	94 7/8
» » առանձ. (բրիվիլէժիէ)	105 1/8
Ցայլա Սանիէ	84 5/8
Ցօմանիթալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	104 1/2
Հելլենական 5 %	90
Մոնտէալ »	75
Ռուսական 1889	94 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 21

ՀԱՅԵՐ Ի ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

Նիւ-Եորքի կարեւոր օրաթերթերէն մին, Իվենինկ Սըն (Երեկոյեան Արև), իւր յունուար 17 ի թիւին մէջ, հրատարակած է շահեկան յօդուած մը որ կը զբաղի Ամերիկայի հայ գաղթականութեամբ։ Ամերիկեան թերթն հակիրճ տեսութիւն մ'ընելէ յետոյ Հայոց անցելոյն վրայ, կ'անցնի արդի ժամանակաց և կը խօսի երկարօրէն Ամերիկա բնակող մեր ազգակցաց վրայ, որոցմէ ութին պատկերը կը հրատարակէ։

«Ի Նիւ-Եորք հայ գաղթականութեան գլուխն է Պ. Ս. Մ. Մինասեան, գործէ քաշուած վաճառական մը, որ ամերիկացի միլիոնատէրաց կարգը կը դասուի, կ'ըսէ յօդուածագիրը։ Քառասուն տարի ընդարձակ առեւտրական գործեր ըրած է Նիւ-Եորքի և Կ. Պոլսոյ միջև։ Առաջին վաճառականն էր որ ի Ստամբոլ հաստատեց ամերիկեան վաճառատուններ և ի Թուրքիա ներմուծեց ամերիկեան քարիւղը, կարի մեքենաները, վառարաններն և մեծ մասն այն գործնական գիւտերու որովք Ամերիկա օժտած է այսմարդն։ Այս առեւտրական տուն ընդարձակօրէն կը գործէ այժմ ի Կ. Պոլիս մեր քարիւղին վրայ և Պ. Ս. Մ. Մինասեանի վաճառատանց վարիչն է այժմ իրեն անուանակից Պ. Յովհաննէս Մինասեան, որ թէեւ իւր ազգականներէն չէ, այլ երկար ատեն եղած է իւր գործոն ընկերն։

«Պ. Ս. Մ. Մինասեան լաւ ի գործ կ'ածէ իւր մեծ հարստութիւն։ Առատաձեռն և գթասիրտ բարերարի մը համբաւը կը վայելէ, միշտ պատրաստ իւր դրամով օգնելու Հայոց բարեգործական ընկերութեանց։ Ամուսնացած է ամերիկացի կնոջ մը հետ, եւ կը բնակի այժմ գեղեցիկ տան մը մէջ ի Պրուքլին, Բռօսրէյդ Բառքի մօտ։ Երկու զաւակ ունի, ամուրի աղջիկ մը և մանչ մը, որք ծնած են այս երկրին մէջ։ Մանչ զաւակը, Դէորգ Ա. Մինասեան, ուսումն աւարտած է Բոլըմպիա Քոլէճի մէջ և թէպէտ հազիւ քսանհինգ տարեկան, ծանօթ փաստաբան մ'է արդէն Նասօ փողոցն հաստատուած։»

Յօդուածագիրը կը պատմէ թէ ինչպէս, գրեթէ 45 տարի յառաջ, Տօքթօր Էէմլին Կ. Պոլիս դալով կը հիմնէ ամերիկեան վարժարան մը և թէ ինչպէս չնորհիւ ամերիկացի մեծանուն մարդասէրի մը, Քրիսթօֆըր Ռօպըրթ, այդ համեստ վարժարանը կ'ընդարձակի, կը զարգանայ և կը դառնայ մայրաքաղաքիս կրթական լաւագոյն հաստատութիւններէ մին, ուր բազմաթիւ Հայեր եւս ստացած են և կ'ստանան լուրջ կրթութիւն մը։

Ապա կը խօսի այդ վարժարանի ուսումնասիրաներէ մէկն, Տօքթօր Նեւտոն Պոյաճեանի վրայ, որգի բողոքական Հայոց ազգապետ Յակոբ Էֆէնտի Պոյաճեանի, և կը հաղորդէ մեզ թէ երիտասարդ Տօքթորն, որ Ամերիկայի Վանտէրպիլթ վարժարանին մէջ աւարտեր է իւր բժշկական և վիրաբուժական ուսումներն, հաստատուած է յԱմերիկա, և է այցելու բը ժիշկ Նիւ-Եորքի ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ։

«Այժմ յԱմերիկա կը գտնուին տասն երկուքէ աւելի բժիշկներ և բժշկական հայ ուսանողներ, կը շարունակէ յօդուածագիրը։ Վերջինք կը հետեւին բժշկական համալսարանի բոլոր շրջաններն։ Տօքթոր Այվազեան, որ չորս տարւոյ չափ թարգմանչի պաշտօն վարած է ի Կոստանդնուպոլիս Պայպըլ Հաուզի մէջ, այժմ կառավարութեան առողջապահական տեսուչներէ մին է մեր երկրին մէջ։»

Յօդուածագիրը կ'անցնի արհեստով և առեւտրով զբաղող մեր ազգակցաց և կը խօսի Պ. Պ. Յակոբեանի վրայ, որոյ պատկերն եւս կը հրատարակէ։ Պ. Պ. Յակոբեան ծնած է ի Կոստանդնուպոլիս 45 տարի յառաջ, եւ աշակերտ է Տօքթոր Էէմլինի։ Իւր հայրը մեռնելով զինք կը թողու իւր ընտանեանց միակ ապաւէն, ուստի կ'որոշէ գալ ի Նիւ Եորք, բախտ փնտռելու։ Մեր քաղաքն հասաւ իւր մօրն հետ երբ հազիւ քսան երեք տարեկան էր, և ուսաւ քանդակագործել փայտի վրայ։

«Երբ, տասն չորս տարի յառաջ, Լոսսնկար-ֆոտոգրաֆիան (Photo-engraving) դրութիւնն ի յայտ եկաւ, նա ջանաց զարգացնել զայն, և այնքան փորձառու եղաւ որ 1880ին, Բառք Բիլդիսի Լուսանկար-փորագրութեան ընկերութիւնն պէտք ունեցաւ իւր ճարտար գործակցութեան։ Յայնժամ դնաց ի Պոլիս և իրեն կին առաւ Հայուհի մը, որուն հետ այն ատենէն ի վեր կ'անցուցնէ անդորր ու հանգիստ կեանք մը։ Ապաքէն մեր առաջդիմական գիւտերէն ոչ մին այնքան զարմանալի արդիւնքներ յառաջ բերած է, որքան Լուսանկար-փորագրութիւնն, և կրնայ ըսուիլ թէ Պ. Յակոբեան կատարելութեան հասուցած է զայն, երեք տարի յառաջ հնարելով էյնի Դիզ-ֆան ԳԷ-բրիդ (half tone process) որոյ չնորհիւ կարելի եղաւ լուսանկարներու, մատիտով գծուած պատկերներու և այլ արուեստական գործերու վրայէ յօրինել տպագրական տախտակներ, առանց արուեստագետի կամ գծագրիչի օգնութեան։

«Բազմաթիւ են այն հայեր, որք այս քաղքին մէջ վաճառականութեամբ կ'զբաղին։ Անոնց մէջ պէտք է յիշել Տօքթ. Տատուրեանի որդին, որ դեղի վաճառական մ'է և տէրն է Մ-ծ-ի մթերանոցին։ Մ-ծ-ն տեսակ մը տաճկական ուտելիք է, ծանօթ իբր զօրաւոր դեղ մի քանի հիւանդութեանց մէջ։ Տօքթ. Տատուրեան կ'ապրի ատ իւր զաւկին հետ։

«Մեծ և փոքր գորգերու, և արեւելեան ապրանաց վրայ գործ ընող վաճառականաց մէջ գլխաւորներն են Պարոնայք Յովհաննէս Ս. Թաշչանճեան, Հրանտ Մ. Քիրէչճեան, և Թ. Իսքիթեան։ Վերջինն Նիւ Եորք հաստատուած է քսան և հինգ տարիէ ի վեր և կը վայելէ բոլոր հայ գաղթականութեան յարգանքը։— Պ. Քիրէչճեան Կոստանդնուպոլսոյ հայ առեւտրական մեծ ընկերութեան մը ներկայացուցիչն է։ Հայ քարոզիչ պատուելիի մը զաւակն է։ Իւր հօրմէն ժառանգած է կրօնական և գրական ուսմանց ճաշակն, և իւր բարեկամք կը խորհին թէ ուշ կամ կանուխ պիտի քաշուի նա գործէ Եպիսկոպոսական եկեղեցւոյ պաշտօնեայ մ'ըլլալու համար։— Ութ տարի յառաջ Պ. Յովհաննէս Թաշչանճեան եկաւ մեր քաղաքն, բոլորովին օտար այս երկրին, այնքան տարբեր իւր երկրէն։ Հազիւ տասն և ութ տարեկան կար, այլ ունէր հզօր առողջութիւն և կորովի կամք, և իսկոյն գործի նուիրեց ինքզինքը։ Պրոտուէյի մէջ, այն տունն իսկ ուր այժմ հաստատուած է, վերի յարկէն սենեակ մը վարձեց, և անդ հիմնեց ճիւղ մը Կ. Պոլսոյ Ալեանաքեան վաճառատան։ Այսօր թրքական ապրանքներն ի Նոր Աշխարհ ներմուծողներու մէջ ամենէն աւելի գործ ընողներէ մին է, ինքնօգնութեան տիպար, զուարթ, ամերիկացի ճշմարիտ ուսանող մը և ֆէնրիշէն մը։ Քիչ ժամանակ յառաջ երկրորդ անգամ ըլլալով ընարուեցաւ Ատենապետ Ամերիկայի Հայոց Միութեան, որ 1888ին հիմնուեցաւ նախաձեռնութեամբ երիտասարդ փաստաբան Պ. Դէորգ Ս. Մինասեանի։ Այս ընկերութեան նպատակն է տեղ մը հայթայթել ուր Հայք կարենան միանալ, օգնել իրարու երբ ունենան անմիջական պէտքեր, և դրաւոր հրահանգներով, վիճաբանութեամբ, ատենախօսութեամբ և ընթերցմամբ զարգացնել իրենց գիտութիւնը թէ՛ իրենց մայրենի լեզուին մէջ և թէ՛ անգլիական լեզուին մէջ։

«Քաջ ծանօթ է մեր քաղքի հայ արուեստագէտներէն Պ. Յելեմաք Էքսէրճեանի փայլուն և եզական տաղանդն։ Պ. Էքսէրճեան աշակերտ է Ֆրանսայի ամենէն ճարտար պատկերահան ուսուցչին, Ժան Լէոն Ժէռոմի, որ իւր արհեստի բոլոր ճիւղերն ալ միանգամայն կ'աւանդէ իւր աշակերտաց։ Պ. Էքսէրճեան, մեկնելէ յետոյ Բարիզէ, ուր աշխատած է նաեւ Հէպպէռդի հետ, իւր երեկոյեան դասախօսութեանց մէջ, վերադարձաւ ի Կոստանդնուպոլիս և անդ դիմագրութեան և նկարչութեան դասատու եղաւ։ Ապա, այս երկիրն եկաւ, իւր եղբօրն, Պ. Գառնիկ Էքսէրճեանի հետ, որ այժմ նշանաւոր պատկերահան մ'է ի Պոսթըն։ Պ. Յելեմաք Էքսէրճեան իւր բնակութիւնն հաստատեց ի Նիւ Եորք, ուր հինգ տարիէ պակաս ժամանակամիջոցի մը մէջ, նկարած է հարիւրէ աւելի Նիւ Եորքցի նշանաւոր քաղաքացւոց պատկերներ և բազմաթիւ դաշտանկարներ որք զինքն կը դասեն ի շարս Ամերիկայի օտարական լաւագոյն պատկերահանաց։ Նիւ Եորքցի գոհարավաճառ Ճոնսթրնի պատկերն և 22րդ վայտի մատրանապետ Վերապատուելի Տօքթոր Տ Նելի պատկերներն զորս գծած է Յելեմաք Էքսէրճեան, ի ցոյց դրուելով երեք տարի յառաջ Գծագրութեան Ազգային Ակադեմիային մէջ, մասնաւորապէս գնահատուեցան Ամերիկացի քննադատներէ։

«Այս արուեստագէտին յարատեւ ջանքն է նմանիլ բնութեան որքան հնար է։ Նա չախորժիր բուն անգլիական դպրոցին պարզ ոճէն, մեծ ուշադրութիւն կ'ընէ մանրամասնութեանց և խնամով ի բաց կը վանէ սեղմեւեղթեալ գունաւորմունքն։ Այս յատկութիւնք մասնաւորապէս կ'երեւին թրքական և ամերիկեան տեսարանաց պատկերներու մէջ, ուր լոյսն ու հեռանկարն աքանչելի կերպով ի յայտ կուգան։ Պ. Էքսէրճեան ունի երեք զաւակներ որոց մին, Եդուարդ, քսան և մէկ տարեկան է և Նիւ Եորքի մէջ ծանօթ և ճարտար լուսանկարիչ մ'է։

«Պ. Մանկասար Մանկասարեան եւս ուսումն աւարտած է Բոպէրթեան վարժարանին մէջ։ Երեսուն տարեկան զեղեցիկ երիտասարդ մ'է, իւր պերճախօսութեամբ հանրածանօթ։ Փիլիսոփայական մտակման ընկերութեան անդամ Տօքթոր Ֆելիքս Ադլէրի յոյժ օգտակար օգնական մ'է, և Զիքլտինի սրահը բազմութեամբ կը լցուի ամեն կիւրակի ուր նա կը խօսի։ Իւր անգլերէն խօսուածքն այնքան կատարեալ և սահուն է որ լսողներն դժուարաւ կրնան հաւատալ թէ խօսողը ծննդեամբ և կրթութեամբ հայ է։

«Ասոնք են Նիւ-Եորքի քաջածանօթ հայերէն մի քանիներն։ Հայ տարրը կը բաղկանայ լուրջ, բարերարող, իրենց մեծերն յարգող, պարկեշտ, ընտիր գործաւորներէ, որք ոչ ոգելից ըմպելիք կը գործածեն և ոչ կը ծխեն, և որք յարատեւութեան և գործունէութեան համբաւ ստացած են։ Ուօրսթըրի մէջ ուր հազարաւոր հայ գործաւորներ կ'աշխատին երկաթի և մետաքսի գործարաններու մէջ՝ շատ յարգուած են իրենց գործարանատերաց կողմէ։»

Յօդուածագիրը կը յայտնէ թէ այժմ Ամերիկա գաղթող Հայերն ոչ եւս կը դառնան իրենց հայրենիքն որպէս կ'ընէին երբեմն, և կը մնան Նոր Աշխարհին մէջ, որոյ քաղաքացիները կը դառնան։ Նոքա կ'իւրացնեն ամերիկեան քաղաքակրթութիւնն և ամեն կերպով կը համակերպին ամերիկեան միջավայրին։ Միայն կը պահպանեն իրենց ազգային կերակուրներն, որոց մասին Տօքթոր Ուօշպըրն, Ռօպէրթ Քոլէճի արդի տնօրէնն, ըսած է եղեր։ «Ով որ չէ՝ ճաշակած անոնցմէ, ուտել չը գիտեր։»

Ապա յօդուածագիրը կը խօսի հայկանաց վրայ։ «Հայ կանայք նշանաւոր են իրենց գեղեցկութեամբ, իրենց նուրբ ու թիւրեա գոյներով, թանձր վարդագոյն շուրթերով, գեղեցիկ ակռայներով և իրենց խոյզոր աչքերով, սեւորակ ու փայլուն։ Ընտանեկան գործերն իրենց գլխաւոր զբաղմունքը կը կազմեն։ Հաւատարիմ են իրենց ամուսնոց։ Հայ կինը գիտէ թէ ամուսնալուծութիւնն անկարելի է իրեն համար, և ըստ այնմ կը յարմարցնէ իւր կեանք։ Ամուսնութիւնը ծնողաց կողմէ կը կարգադրուի։ որդիք ձայն չունին այս խնդրոյն մէջ։ Եւ սակայն հազար ամուսնութեան մէջ մէկ ապերջանիկ ամուսնութիւն չը կայ։

«Նիւ Եորքի հայ կանանց մէջ հայկական գեղեցկութեան բազմաթիւ տիպարներ կան։ Այս տիկնանց յատերն կը խօսին իրենց մայրենի լեզուէն զատ հինգ-վեց օտար լեզուներ։ Գիտեն երաժշտութիւն և պար, և վարպետ են արեւելեան ասէղնագործութեան մէջ։ Նոքա անձնուէր աղջիկներ, անձնուէր քոյրեր, անձնուէր մայրեր են։»

Այս յօդուածէն կը տեսնուի թէ Ամերիկայի հայ գաղթականութիւնն սկսած է ամերիկեան ժողովրդեան ուշադրութիւնը դրաւել։ Միայն թէ յօդուածագիրը կը խօսի մեր այն ազգակցաց վրայ, որք յաւէտ կամ նուազ յաջողած են Նոր Աշխարհին մէջ։ Իսկ անոնք որ չեն յաջողած, անոնց վրայ յօդուածը լռութիւն կը պահէ։ Արեւելեան դաւառացի ընթերցողը պէտք չէ որ հրապուրուին այս յօդուածը կարդալով։ Մետալլին միւս կողմն ալ կայ։ Քանի՛ քանի՛ հայ գաղթականներ գնացած են Ամերիկա և այսօր թշուառութեան մէջ բազմալարչար կեանք մը կ'անցուցնեն։ քանինե՞ր որք զրկուած հայրենի տունէ, հեռի ազգականներէ և բարեկամներէ, հազիւ կը չահին իրենց օրական հացն և քանինե՞ր ալ որք կ'ստիպուին մուրալ։ այս մասին Ամերիկայէ գրուած նամակներ շատ պիրճախօս են։ Ուստի փափաքելի է որ Ամերիկայի հայ գաղթականութիւնն ոչ եւս ստուարանայ և մեր ազգակիցք չը թողուն իրենց հայրենիքն բախտ փնտռելու համար այնպիսի երկրի մը մէջ ուր սակաւաթիւ բարեկեցիկ Հայերու քով, բազմաթիւ են թշուառ Հայեր։ որք Ամերիկայի քաղաքակիրթ կեանքին դժուարութեանց մէջ կաչկանդուած, իրենց հայրենեաց պարզ և անդորր կենցաղին կարօտը կը քաշեն, Լ. Ա.

ԲԱՐԵԻԵԼՈՒ ԶԵՒԵՐ

Ողջոյնն, աշխարհիս բոլոր ժողովրդոց քով սովորութիւն մ'է։ բայց կլիմայի եւ ցեղերու համեմատ կը փոփոխի։ Գիտական Հանդիսի գործակից մը, զանազան երկիրներու մէջ, քաղաքավարութեան պատկանած ձեւերն որոնելու հետաքրքրութիւնն ունեցաւ։ իւր աշխատութենէն կը քաղենք սոյն յետագայ եզական մանրամասնութիւններն։

Բարեկամաց կզգիներու բնիկներն, ըստ Գուգի, «առ հասարակ զօտարներն Նոր Զէլանտացիներու պէս կ'ողջունէն, կը բթնցնելով անոնց քիթն իրենց քթին։ սակայն ուրիշ արարողութիւն մ'ալ ունին։ իրենց պատուել ուզած անձին ձեռքն կ'առնուն, եւ բաւական ուժով, իրենց քթին եւ բերանին վերայ կը շփեն»։ Վիլսոն նաւապետն կ'ըսէ թէ Օդահիդի «ողջունելու ձեւն մերինէն բոլորովին տարբեր է։ բուն բնակիչներն, քիթ քթի կը դպցուցնեն, եւ չեն հասկնար թէ մեք կը բնայնիք գլխով յայտնել։ շրթերնիս հրպելով մեր բարեկամաց ճակտին վերայ»։ Գուգ կ'ըսէ թէ Սանտուիչ կղզիներու մէջ քթի հպումն սրոյ նշան մ'է։ շփումի վերայօք չի խօսիր։ Դինկ նաւապետն, բնիկներու քթին տափարակութիւնն, իրենց ողջոյնի եղանակին, այն է սոյն գործարանին վերայ եղած ճնշման ազդեցութեան կը վերագրէ։

Քիթ քթի շփելու ողջոյնն, զմեզ դիւրին կապակցութեամբ մը աւելի հետաքրքրաշարժ եղանակի մը կ'առաջնորդէ։ Սուրբ Ճոնսթոն, Ֆիճիյի վրայ խօսելով կ'ըսէ։ «Երբ ննջած առնէս կը մեկնի հոն գտնուած բնիկներն ինձ կ'ըսին։ «ՄալՔաս» կը մեկնի»։— «Ես կը մեկնիմ և դուք կը մնաք» կը պատասխանի իրենց։ Այն ատեն անոնցմէ մի քանին ձեռքս կը բռնին և կը հոտուրտային բաւական ազմկով։ Սա ողջունելու և հրաժեշտ առնելու ամենէն յարգելի եւ բարեկիրթ ձեւն է, թէպէտեւ ի սկզբան բաւական զարմանալի թուի»։

Ըստ Գամերոնի, Դանկանիգոյի արեւելեան կղզման Սվինչաներու մէջ, «երբ երկու աղնուականներ իրարու կը հանդիպին, երկուքն կրասերագոյնը կը խոնարհի, ծունր կը դնէ և ձեռքերն իրարանցիւր ոտքին մօտ, հողին վրայ կը զետեղէ, մինչդեռ երիցագոյնը շարու եակարար վեց-եօթը անգամ ձեռներն կը զարնէ, յետոյ դեռներին կը փոխեն և կրասերագոյնը նախ ձախ անո թին վրայ կը զարնէ և ապա աջ անութին։ Բայց երբ ազնուական մը իրմէ ստորին մը կը պատահի, պարզապէս ձեռքերն կը դարնէ և չը հատուցներ ամրողջովին այս վերջնոյն ողջոյնը, նորա շարժմունքը կրկնելով։ Երբ երկու չինականներ իրարու կը հանդիպին, ոտամոքներն կը ծեծեն, կը ծափահարեն, վերջապէս իրարու ձեռք կը սեղմեն։ Սոյն ողջոյններն զգուշութեամբ և խիստ աղաղակաւոր կը կատարուին»։

Սէրբա Բինթօ նմանօրինակ սովորութեան մը պատահած է։ Ափրիկէի յատկացեալ անախորժ սովորութիւն մը, ինք զինքն ցեխով մրճոտելու մէջ կը կայանայ։ Լիվինկսթոն զայն սապէս կը նկարագրէ։ «Պարոցցէներու մէջ, պեան, միշտ խօսելով, ժամանակ ժամանակ, քիչ մը աւազ կ'առնուր և անով բազկին վերին մասն և կուրծքն կը շփէր։ Ահա այս է Լոնտայի մէջ ողջունելու ձեւն։ Երբ ուզեն վերջին աստիճանի լաւ կրթութիւն մը ցուցնել, կասր մը մորթի մէջ մաս մը մսիր կամ ծխախոտի փոշի կը բերեն, ուրկէ ափ մը առնելով կուրծքերնին և բազուկներուն վերին մասն կը շփեն։ Ուրիշներ, իրենց մարմնոյն կողերը արմուկով զարնելով կ'ողջունեն, մինչդեռ այլք մէկ ծնօտն հողին կը գոյնեն, յետոյ միւսն, եւ ձեռքերնին կը զարնեն։ Պետերն աւազով չեն շփուիր, բայց միայն երկու մատով անկէ մաս մը առնել կը ձեւացնեն»։

Ողջունելու ամենէն չնորհալի կերպն Թերեւս Ճարոնցիներունն է։ Ոչ մէկ ժողովուրդ, կ'ըսէ Սուրբ Ճոնսթոն, չէ այնքան քաղցր և կիրթ, որքան Ճարոնցիներն։ Ընկերութեան սարքնագոյն դասէն երկու անհատ երբ իրարու կը հանդիպին, քանի մը անգամ խոնարհելու, իրենց և ընտանեաց առողջութեան մասին լուրեր խնդրելու սովորութեան մէջ չեն թերանար։ Ցղաքներն իրենց մէջ նոյն կերպով կը վարուին և երբ մոխրագոյն մազերով մարդ մը վեց տարեկան աղջկան մը կը կը պատահի, մինոյն արարողութիւնը տեղի կ'ունենայ։ Երկու մուսմէներ (mousmée) որ կը հանդիպին, ամենէն չնորհալի և հրապուրիչ ձեւով կը խոնարհին և իրարու բարի լոյս կը մաղթեն։

Սովորութեան չար մը կայ, զոր դասակարգելն դժուարին է և որ պիտի թողունք այժմ։

Ափրիկէի մէջ, մէկ անձին ուրիշի մը վրայ թքնելու անախորժ սովորութիւնը կայ Շիֆլյիֆուրդ, Տիօրներու վերայ խօսելով կ'ըսէ։ «Այս վերջին ժամանակներս, իրենց հին սովորութիւններէն մի քանին կորսնցուցած են։ Զորօրինակ, իրարու վրայ թքնելու բնաւորութիւնն որ ողջունելու միակ ձեւն էր, բոլորովին խափանած է։ Ափրիկէ բնակած ժամանակս, երեք անգամ տեսայ եւ երեք պարագայից մէջ թքնելը ամենէ մեծ մարդասիրութիւն մը կը նշանակէր, սիրոյ գրաւական մը, հաւատարմութեան վկայութիւն մը։ բան իւրեանց կարծեաց սա՝ բարեկամութեան գաղտնիքին հանդիսաւորութիւն մը տալու միակ միջոցն է»։

Ճէյմս Թոմսն կ'ըսէ որ, Մասսայիներու մէջ թքնելն մեծ մարդասիրութիւն եւ անկեղծ անձնուիրութիւն մը կը յայտնէ, մեծարանաց տեղ կը բռնէ եւ աւելի ազնիւ է աղջկան մը վրայ թքնելքան զայն գրկել։ մոտենալու ատեն ինչպէս նաեւ բաժնուելու ժամանակ իրարու վրայ կը թքնեն։ Նոյն եղանակաւ կ'ընեն նաեւ սակարկութիւն։ Զիրար ողջունելու եղանակ մը չունեցող միակ ցեղերն Գամիներն և Լոսսէներն են։ Գորշ այի մէջ, ըստ Սուրբ Յովհաննէսի, «իրարու հետ կռուելով ողջունելէ ուրիշ սովորութիւն չեն ճանչնար» ինչ որ մեր եւրոպական տեսութեան, բարի գալուստ մաղթելու տարօրինակ ձեւ մը կը թուի։ Պ. Ա.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ընկերութեան դրասենեակները փոխադրուած են ի Մաքրի խան, թիւ 2, Վոյվոտա, Ղալաթիա (Լորանտոյ խանին քով)։

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալ Պ. Ժ. Ժ. Դասդէլի 235 2—12

ԱԶԴ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Կը ծանուցուի 5 % Բրիսրիդէի օսմանեան պարտատոմսից տէրերու թէ թիւ 16 կտրոնը և վերջին վճակահանութեան մէջ շահած պարտատոմսերը պիտի վճարուին օսմանեան կայսերական Պանքային Պոլսոյ ճիւղին, Թարաքճըլար փողոց, 1890 մարտ 1 13ին սկսեալ։

Կտրոններուն և պարտատոմսերուն հետ պէտք է գտնուի թուական պորտրօ մը և պիտի ընդունուին ամէն երեքշաբթի և շաբաթ օրերը։

Կ. Պոլիս, 13 մարտ 1890 2—4

ՍԳՈԳԻ ՄՕՌԻՒԻ ՁԵՌՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտեմբեր 188

Պարոնայք Սգոգ և Պառն,

Յոյժ հեռակայ եմ գործածել ձեր Սգոգի Սլաբրա ը, մինչ լաւ արդիւնքներ ունենալով մանաւանդ խուլերին և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ դա ծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը ժամանակեր հանրաւելու է Մօրու ձեռն իւրեն և կը յանձնարարեմ զայն։

Տր. Ա. ԱՆԵՏԻԱՏԻՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ՀԱՅՄԱՆԴԵՍԱՑ

ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Հանդիսաց Վարժարանին խնամակալութիւնը պատճառ ունի ծանուցանելու թէ հայ օրիորդաց բարձրագոյն կրթութեան մը միջոցները լիովին ապահովելու դիտաւոր, համաձայնեցուցած է վարժարանին ծրագիրն աղջկանց բարձրագոյն դասընթացքներուն համար յիւրոպա ընդունուած վերջին և կատարելագոյն ծրագրոյն։

Լեզուներ մասամբ ֆրանսերէն լեզուաւ պիտի աւանդուին։

Ուսումնական ընթացքը, (նախակրթարանէն զատ), «հինգ տարուան է», երկու շրջանի բաժնուած։ ուր ցին շրջանի մէջ «որ եռամեայ է», ոչ աշակերտուհիք զրոյ իրենց բնաւորի մը պատշաճ կը հմտանին առանուշ գրոցեն, ի լրումն երրորդ տարուան, - իսի ընդունին բնաւոր դասախօսութեան մը անհրաժեշտ տարերքը։ Այս շրջանս աւարտող օրիորդաց կը տրուի «բնայագիր» մը («սերտիֆիկատ»)։ Երկրորդ շրջանն՝ որ «երկու տարի կը տեւէ, յատկացեալ է աւելի կատարեալ կրթութեան մը, ի վաճառ այս շրջանին, օրիորդք կ'ընդունին «վերկայագիր» մը («սերիլոմ»)։

Այս հնգամեայ ընթացքին զատ, Վարժարանը պիտի ունենայ նաեւ լրացուցիչ «վերջորդ» տարի մը, յորում աշակերտուհիք կարող պիտի ըլլան զարգացնել իրենց մասնաւոր ձիրքն, և պատրաստուիլ յատուկ ուսումնական տարբերէներու։

Ընդհանուր ծրագիրն ի լոյս պիտի ընծայուի ի մասայ։

Վարժարանին նոր ծրագրոյն պահանջմանց համեմատ, ուսուցչաց ամբոխ մը կազմուած է հեռաւեալ եղանակաւ, սկսեալ ի Մարտի 1890։

ՈՒՍՄՈՒՆՔ ԵՒ ԴԱՍԱՏՈՒՆՔ

Կրօնագիտութիւն, Բարոյական և Մարդոցնի լեզու.—Հ. Դ. ԱՒԻԹԻ Վ. ՆԱԶԱՐԷԹԵԱՆ։

Ֆրանսերէն լեզու և մատենագրութիւն.—ՏԻԿԻՆ ԳՈՆԴԷՆ.—Պ. ՇԱՌՎԷ. («Դպրոցական Ղալաթիա-Սերայի»)։

Պատմութիւն և Աշխարհագրութիւն.—Հ. Դ. ԱՒԻԹ Վ. ՆԱԶԱՐԷԹԵԱՆ.—Պ. ՇԱՌՎԷ.

Գաղտնագրական ուսմունք.— Պ. ՄԻԼՏՈՆ ՍԷՐՈՒԹԵԱՆ.—Պ. ԿԻԱՆՃԻ («Դպրոցական Ղալաթիա-Սերայի»)։

Բնական պատմութիւն և Բնական գիտութիւնք.—Պ. ԻԼՏՈՆ Ս ԳՈՒԹԵԱՆ.—Պ. ՍԱՐԼԷ («Դպրոցական Ղալաթիա-Սերայի»)։

Անգլերէն լեզու.—Օր. ՇԱՐԼԸՆՏ։

Երգ.—ՏԻԿԻՆ ԼԻՎԱՍԱՐԻ։

Գեղագրութիւն և գծագրութիւն.—Պ. Ց ԳԱՍՍԷԼԵԱՆ։

Ձեւի դաս.—Պ. ԳԱԼԷՆՏԷՐԵԱՆ։

Պերմաներէն և ուրիշ լեզուներու կ'աւանդուին յատուկ թաշակաւոր, ծնողաց և Վարժարանին ցեղութեան հետ հաճախողներու։ Վարժարանին թաշակը տարեկան վեց ոսկի ոսկի է, վճարելի եռամսեայ կանխիկ։ ա՛ և է պատճառաւ բացակայութեան համար, տարեկան թաշակն ոչ ինչ չի զեղչուիր։ 817 4—6

ՇՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ

Ցպարան Գ. Պարտատեան

Դիմել առ Պարտատեան

Գ. Պարտատեան
Կ. Պուլուս

Սուլթան-համամ փողոց թիւ 14

ՄԱՐՏ 19|31 ԻՆ,

250,000 Փրանք.

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՐԳԵՒ.—ԵՒ 3,532 ՈՒՐԻՇ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐ

ԿԸ ՇԱՀՈՒԻՆ ԳՆԵԼՈՎ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 2,085,347

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասներն 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկի նն երկաթէ կամրջին վրայ նստող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Ռումէլի եափաղրսը.
Էսկի շէհիր վէ հավայիսի դըվրը ճըդ եափաղը.
Անատօլու եափաղրսը.
Օտէսա եափաղրսը.
Հինտ թապիր օլունուր եաշ թուղը էօքիւղ վէ ինէկ կէօնի.
Եաշ թուղը Էվրօփա կէօնի.
Թուղը գուրու Դարսէքի կէօնի.
Թուղը գուրու տանա կէօնի.
Թուղը գուրու Իզմիր կէօնի.
Իզմիր քէօսէլէսի.

Ֆէս վէ Իզմիր ֆապրիգայի հիւմայունլէրիւլ Պէյքօզ տապաղխանէսինէ 1306 սէնէսինտէ լիւզումի օլուպ պալատէ մուհարրէր էշնանրն միւնա գասալէրի իճրա օլունաճաղրնտան իթթաբրնա թալիպ օլանլարրն իլանը ատիրէ գատար պէհէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուր։

1 մարտ 1890 — 362
Նո. 1 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Էվվելճէ իլան գրլընմէշ օլան էրէյի մասէն քէօմիւրինին պէհէր ճէսիտ գանթարը օն իւչ զուրուշ օթուզ փարատա թալիպի էօհտէսինէ օլուպ, մարթը բուսմին եէսինճի չէհարշէն պէհ կիւնը թէքրար պիլ միւնագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէյի վէ իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնդիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթթասրնա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթի տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուր։

1 մարթ 1890 — 363
Նո. 2 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Զաթալճասա Պախչալի մէվգընտաքի ինչասաթ իչուն պին իւչ եիւզ ալթը սէնէսինտէ միւպարեա օլունաճագ էլլի պին ամթիք չէքրի մեյոզ թաշը իլէ պէշ եիւզ պին մաքինա քէրփիճ թուղլասը վէ իքի պին անպար գում վէ օն պին ամթիգ դանթար քէօմիւր քիրէճի գանթրաթօյա բապի օլունմագ իւզրէ մարտրն ունրնճը ճումա իրթէսի կիւնի միւնագասարնրն գարարը գաթիսի վէ իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնդիլի գապուլ օլունաճաղրնտան թալիպլէրին պապը սէրասքէրինէ ինչասաթ տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուր։

28 չուպաթ 1890 — 340
Նո. 38 — 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Սէլանիք, Բէյէնտէրէ, Պէօյիք վէ Քիւչիւք Դարապրուն, վէ Լանգաղա, վէ Ա.ղվատը վէ Պաղրճա մէվգիներինէ պուլունան վէ պուլունտրը լանգաղ օլան ասգարիի չահանէ իլէ հայվանաթը մրիլիէ իտարէսի իչուն պին իւչ եիւզ ալթը սէնէսի զարիֆը ատա մուէթթաքի էրզագ վէ տաիրէնին պուրանա իթթասրնա թալիպ օլանլարը թթարիքը իլանտէն իթթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուր։

28 չուպաթ 1890 — 361
Նո. 39 — 3—3

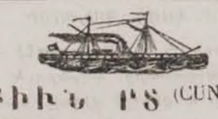

ՔԻՒՆ ԷՍ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Շ[illegible]ԳԵՆԱՒՈՒՈՅ

Ուր -ի-ը էյ-- -ի-ֆ կը բ-ն Լէլբ--ը Ա Աբէ-եւէց դէջ-

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Լուսիթիա	7718	Պաղալանիա	4841
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4535
Էրվիա	7391	Քամբրիա	2574
Ալբանիա	7368	Մարաթոն	2009
Բավարիա	5581	Ուգլաս	2398
Լեհիստանիա	5517	Պարսկաստան	2166
Կալիֆա	4809	Թարիֆա	2346
Սիրիա	4557	Բալթիքա	2144
Ալէքսը	2138	Թրինիտատ	1899
Վէսատ	1876	Մորոդոս	1855
Էրպուրկ	1614		

Թրինիտատ չոգենաւը, նաւապետ Քիրկ, Լիվրուլէն ատտ կ'սպասուի մարտ 18ին։ Դիմել առ Թ. ՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ ֆ-ր-ն-կ-տ-ր.
Thomas C. Joly
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալի փաշա խան
196 Ղալաթիա

Ա. ՄԱՅԻՐԵՒ ԸՆԿ.

Բերա, Թիւնէլի հրապարակ և Պոլիս. Կամուրջին գլուխը
Զմրան համար մեծ քանակութեամբ
Նոր հանդերձներ եկած են
ՁԱՓԱԶԱՆՑ ԱԺԱՆ ԳՆԵՐՈՎ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

ԲԱՐԻՁԵՒՆ ՆՈՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ 287

EMULSION SCOTT

(ԱՊՈՊԻ ՕՇԱԼԻԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅՈՒՏ ԻՒՂ
Իմոֆոֆիտ տէ Լամ Ի սոդայով
Պատրաստեալ Ֆէռամ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ,
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորու ձկան հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հրոֆոֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճաղատութիւնը

Բժիշկներէն բնդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոփուկ ստամոքսները կը տանին զայն.
Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԻՐՁԻԼ 81

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ
LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837
Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ
Դրամագլուխ, 4,000,000, Վճարեալ ընտաներն իբր 30,000,000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ճէրէմեան խան, Գամոնտոյի Պանգային դիմաց։

Ընդհանուր գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ և Յունաստանի
ՍԻՄՈՆ ԲԱՑՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.
166

PAPIER WLINSI

Վլէնսի թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյն բորբոքումները դուրս քաշելու յատկութիւնն ունի։ Առաջնակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն զայն ընդդէմ կուրծքի տկարութեանց։ Հարբուխ, Պրոնշիդ, Կոկորդի ցաւ, Յոգնացաւ։ Իւր գործածութիւն չատ պարզ և դիւրին է։ Կը բաւէ միայն անգամ մը մարմնոյն վրայ դնել։

J. Wislin & Cᵉ. 31, Rue de Seine Paris

Կը գտնուի ամեն դեղատանց մէջ։
Պահանջել Վլէնսի անունը։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ՊՐԻՒԹԻՆ Ի ԼՐԱԳՐՈՑ

"ՖՕՐԹՈՒՆԱ,,

Ընդհանուր ապահովագրական Անանուն Ընկերութիւն
Հիմնեալ ի Պէրլին յամին 1868
Դրամագլ. 1,875,000 ֆր.
Պահեստ. դրամ 1,337,000 »

"ՏՐԻՍԷԼՏՕՐՖԷՐ,,

Ծովային, Գետային եւ Ցամաքային ընդհանուր ապահովագրական Ընկերութիւն
Հիմնեալ ի Տիւսէլտորֆ, 1845
Դրամագլ. 3,750,000 ֆր.
Պահեստ. դրամ 3,099,367·15

Ընկերութիւնքս որք միացեալ են Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ, փոխադարձ երաշխաւորութեամբ կ'ապահովագրեն ամէն տեսակ վաճառք և դրամածրարներ, ընդդէմ ծովային, գետային և ցամաքային փոխադրութեան վտանգաց, խիստ չահաւոր պայմաններով.

ՀԱՆՉԷԱԹԻՇԷ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Հիմնեալ ի Համպուրկ յամին 1874
Դրամագլուխ 3,750,000 ֆր.
Պահեստի դրամ 600,000 »

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի ամէն տեսակ կալուածներ, կարասիք, մթերանոցներու և վաճառատանց մէջ ապրանքներ, ամենաչահաւոր պայմաններով։ 191

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ ուզողներ կը հրաւիրուին դիմել առ ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, ընդհանուր գործակալ վերոյիշեալ երեք ընկերութեանց. ի Պոլիս, Պաղչէ-Դափու Բասիմ Փաշա խան, թիւ 13 և 14։

ԵԹԷ ԿՐ ՀԱՃԱՔ

ԱՌԷՔ ՄԻԱՅՆ

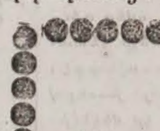

ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍՏԻՅԼՆԵՐՆ
ՆԱՐՎԷԿԻՈՅ ՄԱՔՈՒՐ ԹԱՑԹՂՈՒՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱՆ

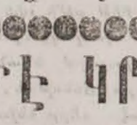

Որք շնչուելով եւ ուտուելով կը հերգործեն ընդդէմ Հարբուխի, Պրոնշիդի, Դուսմի, Շնչարգելութեան Ձայնի կերկեման. Խուչակատարի եւ։ Ամէն բժիշկք կը յանձնարարեն ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍՏԻՅԼՆԵՐԻ գործածութիւնն եւ կ'արգելուն գործածել խայծղանի այլ եւ այլ շաքարահատերէն

ԱՆՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆՔ
Խայծղանի լուսանկարներ
1· ՄԱՔՈՒՂԱԿԱՆ ԽՈՂՈՎԱՆԻ, ուստից իրենն խայծղանի կարգը և անբուծելի զանազան ատամներն որք բնէն մէջէն չլուսծուելով կ'եթան ատամորը կ'ինան, առանց գոյն մը խայծդան հաշորդելու. Շնչական խողովակաց որոց ատմանալ են.

2· ԽՈՂՈՎԱԿԱՆ ԾԱՓԵՐԷՆ խայծդանի հատիկները կը մանեն ատամոց ի մէջ և զանոնք բնոնաբերելով շարքաբով և խելագին նիւթերով, յաւաջ կը բերեն ատամոցի անհանգստութիւններ.

3 ԱՎԻԹՆԵՐԻՒՆ մէջ կը շարունակուին այս հատ ներքուն պատճառած անհանգստութիւնք. ատամոցի կը բերեն Բրան եմ Վէրբ. Խրի, ուր ենց պատուհած ափիանի մարքի նէ պատառաւ.

ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍՏԻՅԼՆԵՐՆ անհրաժեշտ են ամէն անանց որք ձայներնին կը յոգնացնեն, արտակ ոգի մէջ գաղափարին կամ իրենց պարտականց պատճառաւ ստիպուած են զրոյցի գործերի եր կամ փոշիներ ծծել, ինչպէս Գործաւորք, Զանազանք, Կապարարք, Երգիչք, Դեղաւանք, Ատենաբանք, Քարոզիչք, Փաստաբանք, Ուսուցիչք, Դասախօսք, Երկաթուղեաց Պաշտօնեայք եւ եւ։

Տարին 100,000է աւելի մարդիկ կը բժշկուին այս Բաստիլներով եւ
Ֆ ժէրօտէլ 40 000է աւելի շնորհակալեաց նամակ ունի.

Ժէրաէլի Բաստիլներն են [illegible] 1878ի [illegible] Ա. [illegible] բոլոր փոքրաստուած են [illegible] Ա. [illegible] բոլոր [illegible] եղեր եղեր [illegible] կուսած են, և Ռուսիոյ մէջ թոյլատրեալ են կայսերական կառավարութեան կողմէ, բոլոր հաւանութեան բժշկական խորհրդոյ.

Իւրաքանչիւր տուփ կը դրուի 72 Բաստիլ, [illegible] և Մանրամասնութիւն [illegible]
Ընդհանուր գործակալ՝ Սանտիլ, [illegible]

Ա. ԺԷՐ ՏԷԼ, դեղագործ, [illegible] Ա. Մէնինոյ, (Ֆրանսա)

Պոլիս՝ Պան Մարչէ Դեղագործական Մթերանոց. Դէ տրանք Ն-ա և Փ. Քանզանէ եղբարք, Թրիեստ, [illegible] Լ. [illegible], Վ. Ենան դեղագործ, Տ. Մ. Մէկիրի, Ա. Գաղատրիատես, Ա. Քէսգորիատես, [illegible], և Ընկ. 86

Ա՛ԷՍՊԷՐԱՆՍ L'ESPERANCE,,

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Արտօնեալ Դրամագլուխ	ֆր.	10,000,000
Սաորագրեալ	»	1,000,000
Վճարեալ	»	864,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի ամէն տեսակ կալուածներ, կարասիք, մթերանոցներու և վաճառատանց մէջ գտնուած ապրանքներ՝ խիստ դիւրամատչելի գներով և ամենաչահաւոր պայմաններով.

Ընկերութիւնս մեծագումար գործեր կարենալ ապահովագրելու համար միացած է Եւրոպան չորս կարեւոր ընկերութեանց հետ՝ որոց Դրամագլուխը կը հասնի առաւել քան 16,000,000 ֆրանքի.

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս Ընդհանուր Գործակալութեան, ի Պոլիս, Պաղչէ Դարու, Ճէլալ պէյ խանի ճիշտ դէմ թիւ 21-22.

Ընդհանուր Գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ
ՍԱՀԱԿ ԳԱՏԻՖ և ԸՆԿ.
320

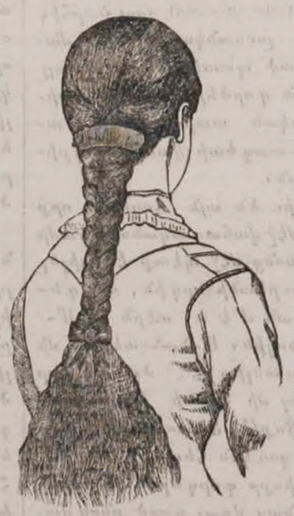

ROYAL VICTORIA

ՄԱՔԵՐՈՒ ՎԷՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՌՆՎԱՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ
ՄԱՔԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒՔՐԻՆ ԵՒ ՊԵՏԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԻՐԵՆՑ ՈՑԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. կ'արգելէ մազերուն թափիլը. չեղարգենէ բոյց ապահով արդիւնք յաւաջ կը բերէ։ Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմաձաւալ է.

ՆԵՐԿ Զէ. Զէ. ԱՅՍ

Փափաքելոյ [illegible] ընդհանրապէս յաւաջ կուգայ
10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մուսատանութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս զարգացումէն մէջ մանաւանդ ՄԱՔԵՐՈՒ ԱՊՏԱՍԱԿԱՆ ՎԷՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,
ՄԵՆ ԴԱՌԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՍՈՒՑԱՆԵԼՈՒ
ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղն է ԷՏՐՈՒՆՏ ԳԱՌՈՒԱՆԵԱՆ, Մթերանոց անգլիական, Վ.ղվատա. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա.
68

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 1686

1890 ՄԱՐՏ 1 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վաղորդեան ելքնաւ շրջանաւներ

1 — Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ. Պէշիք.
1 — Աբեռավ. Դուրուչ. Սրթաք. Պէշիք.
1 — Սէնիմ. Մէզ. Պէյլիք. Թար. Սէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբ. Դուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
1 — Պէյգոզ. Բաշաղ. Զուզդ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանա. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
2 — Ի Ա. Գավազ Մեզարդ. Պէյլիք. Թարդ. Պէյգոզ. Բաշաղ. Զուզդ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանա. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ
2 30 Սէնիմ. Մեզարդ. Պէյլիքաբէ Թարդ. Սէնիք. Մերկեան Մերկ. Պոյազ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբ. Դուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
3 50 Մեզդ. Պէյլիքա. Թարդ. Պէյգոզ Բաշաղ. Զուզդ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանա. Վանիք. Զէնկէլ. Գէյ. Գուզ. Իսակ.
5 — Պէյգոզ Բաշաղ. Զուզդ. Գանլը Ա. Հիսար Գանա. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք.
4 30 Սէնիմ. Մեզդ. Պէյլիք. Թարդ. Սէնիք. Մերկ. Պոյազ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբ. Դուրուչ. Սրթ. Պէշիքթաշ
5 45 Սէնիմ. Մեզդ. Պէօյլիքա. Թարդ. Սէնիք. Մերկ. Պոյազ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբ. Դուրուչ Սրթ Պէշիք.
7 — Սէնիմ. Մեզարդ. Պէյլիք. Թարդ. Պէյգ. Բաշաղ. Սէնիք. Մերկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանաթլ. Ամբավ. Զէնկէլ. Պէյլ. Սրթաք. Գուզկ. Պէշիք. Իսակ.
8 15 Ա. Ր. Գավ. Մեզդ Պէյլիք. Թարդ. Սէնիք. Մերկեն. Մերկեան Ր. Հիսար Պէպէք. Ամբավ. Պ. Դուրուչ Սրթաք. Պէշիկ
9 — Մեզդ. Պէյլիք. Թարդ Պէյգոզ. Բաշաղ. Զուզդ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանա. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսակ.
10 — Մեզդ. Պէյ. Թարդ. Սէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Ամբավ. Օրթ. Պէշիք

Կամաւորքին դէպքնաւ շրջանաւներ

2 30 Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Մերկ. Սէնիք. Թարդ. Պէյլիք. Մեզդ. Սէնիմ.
3 — Գասպաթ. Իսակ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Զէնկէնք. Ամբավ. Գանա. Ա. Ա. Ր. Հիսար Գանլըճ. Մերկ. Սէնիք. Բաշաղ. Պէյգ. Թարդ. Պէօյլիք. Մեզդ. Սէնիմ.
3 15 Իսակ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանլ. Զուզդ. Բաշաղ. Պէյգոզ
4 — Պէշիք. Օրթ Գուբ. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Պոյազ. Սիրեն. Սէնիք. Թարդ. Պէյլիք. Մեզդ. Սէնիմ.
5 15 Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Մերկ. Սէնիք. Թարդ. Պէյլիք. Մեզդ. Սէնիմ. Ր. Ա. Գավազ
6 15 Գասպաթ. Իսակ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Ամբավ Ր. Հիսար Մերկ. Սէնիք. Պէյգոզ Թարդ. Պէշ. Մեզարդ. Սէնիմ.
7 15 Պէշիք. Իսակ. Գուզկանեան. Օրթաք. Պէշիք. Զէնկէլ. Ամբավ. Գանլ. Ա. Ա. Ր. Հիսար Մերկ. Սէնիք. Թարդ. Պէօյլիքա. Մեզդ. Սէնիմ.
8 30 Պէշիքթաշ Օրթ. Ամբավաս. Պէպէք Ր. Հիսար Մերկ. Սէնիք. Թարդ. Մեզդ. Պէյգ.
10 5 Գասպ. Գուզկ. Պէյլիք. Զէնկ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուզդ. Բաշաղ. Պէյգ. Թար. Մեզ. Ր. Ա. Գավազ.
10 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուբուչ. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Մերկ. Սէնիք. Սէնիք. Թարդ. Պէշ. Մեզարդ. Սէնիմ.
11 — Պէշիք. Օրթաք. Գուբուչ. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Մերկեան Սէնիք. Թարդ. Պէշիք. Մեզարդ. Սէնիմ.
11 10 Իսակ. Գուզկ. Պէյլիք. Զէնկ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուզդ. Բաշաղ. Պէյգ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլիք. Զէնկ. Վանիք.
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուբ. Ամբավ. Պէպէք